

สถาบันพัฒนาองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชนตำบลเขาเขน

ตำบลเขาเขน อ.ปลายพระยา จ.กระบี่

ข้อมูลทั่วไป/ความเป็นมาของชุมชน

ตำบลเขาเขนเดิมเป็นหมู่บ้านเล็กๆ การปกครองขึ้นอยู่กับตำบลอีปัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อมาทางราชการโดยกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเป็นตำบลเขาเขนในสมัยขุนพลพญาภิบาลซึ่งเป็นกำนันในตำบลอีปันในขณะนั้น และต่อมาได้ประกาศโอนตำบลปลายพระยาและตำบลเขาเขนในเขตการปกครองของอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ และเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2516 กระทรวงมหาดไทยได้แบ่งเขต ตำบลปลายพระยา ตำบลเขาเขนและตำบลเขาต่อ เป็นกิ่งอำเภอปลายพระยาและในปี 2520 ก็ได้ยกฐานะจากกิ่งอำเภอปลายพระยาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งหมด 6 หมู่บ้าน

ความเป็นมาของสถาบันพัฒนาองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน

เนื่องจากการรวมตัวกันของชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้น โดยบริหารจัดการโดยชาวบ้านเอง และมีวิวัฒนาการกลุ่มจากแต่ละหมู่บ้านจำนวน 6 หมู่บ้าน เชื่อมโยงกันเกิดเป็นเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ตำบลเขาเขนในปี 2545 โดยมีคณะกรรมการบริหารจัดการในปี 2548 แกนนำของเครือข่ายได้เข้าร่วมกระบวนการสนับสนุนของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.) และได้รับเงินสนับสนุนเพื่อพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนภายใต้โครงการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น ซึ่งต่อมาได้พัฒนาและยกระดับเป็นสถาบันพัฒนาองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชน โดยได้รับความร่วมมือจากภาคี เช่น นายอำเภอ ธกส. ออมสิน กศน. พัฒนาชุมชน เกษตรอำเภอ สหกรณ์นิคมฯ พอช. อบต.

การบริหารจัดการสถาบันพัฒนาองค์กรการเงิน

การบริหารจัดการสถาบันฯ มีคณะกรรมการบริหาร จำนวน 1 ชุด 15 คน มาจากตัวแทนองค์กรการเงินในแต่ละหมู่บ้าน รวม 15 คน การบริหารงานแบ่งออกเป็น 7 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายธนาคารชุมชน ฝ่ายสวัสดิการชุมชนตำบล ฝ่ายวิสาหกิจชุมชนตำบล ฝ่ายส่งเสริมองค์กรการเงินชุมชน ฝ่ายการเงินและบัญชี ฝ่ายสำนักตรวจสอบและประเมินผล

คณะกรรมการจะเป็นผู้ร่วมกันวางกฎระเบียบของสถาบันฯ แล้วนำไปผ่านความเห็นชอบในที่ประชุมใหญ่แต่ละองค์กรจากนั้นจึงบังคับใช้เป็นระเบียบของสถาบันฯ หลักเกณฑ์สำคัญของสถาบันฯ คือเป็นศูนย์กลางขององค์กรการเงินทั้งตำบลเพื่อบริหารจัดการและพัฒนากลุ่มองค์กรการเงินในตำบลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการสร้างจุดเด่น คือ

1. จัดตั้งและบริหารจัดการโดยชาวบ้าน
2. เป็นแหล่งระดมทุนและเก็บเงินออมของชาวบ้าน
3. เป็นองค์กรการเงินที่มีระบบโครงสร้างและการจัดการที่โปร่งใส
4. จัดตั้งโดยสมาชิก บริหารจัดการโดยสมาชิกและเพื่อสมาชิก
5. มีหน่วยงานภาคีให้การสนับสนุน เช่น ธกส. กศน. อบต. พอช. เป็นต้น

6. มีการส่งเสริมวินัยทางการเงินปลูกจิตสำนึกการเก็บออม
7. มีการเชื่อมธุรกรรมทางการเงินขององค์กรชุมชนทุกหมู่บ้าน
8. เป็นศูนย์รวมหรือศูนย์กลางการเรียนรู้ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีและเป็นแหล่งเงินทุนของชาวบ้าน
9. เป็นการเสริมสร้างบุคคลากรเข้าสู่การเป็นผู้นำชุมชน
10. ชาวบ้านได้มีโอกาสรวมทุน จัดตั้งกองทุนต่างๆ และบริหารจัดการเพื่อเป็นสวัสดิการให้กับตัวเอง

ความเชื่อมโยงของกิจกรรม/กลุ่มต่าง ๆ ในสถาบันฯ

จากการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชนซึ่งเป็นหน่วยงานระดับตำบลในการวางแผนพัฒนาและสนับสนุนกลุ่มทางองค์กรการเงินให้เข้มแข็งเพื่อเป็นแหล่งทุนของชุมชนและจะได้นำเงินทุนไปทำวิสาหกิจชุมชนแล้วขยายผลไปสู่เรื่องสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมสมาชิกทั้งตำบล จากการทำงานของคณะกรรมการสถาบันฯ ได้ขยายไปสู่การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำห้วยลึกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนของตำบลและมีการบริหารจัดการผลิตปาล์มน้ำมันที่อยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำเพื่อนำไปสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนของตำบลต่อไปและยังเป็นพื้นที่เรียนรู้ของชุมชนภายในอำเภอด้วย

การเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนหลังจากที่ได้จัดตั้งสถาบันฯ

เมื่อเครือข่ายขุมกลุ่มออมทรัพย์ชุมชนได้ยกระดับ เป็นสถาบันพัฒนาองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชนจากเดิมมีแกนนำและภาคร่วมจากภายนอกน้อยและไม่มั่นใจในการทำงานขององค์กรองค์กรชุมชน รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำฝ่ายปกครองไม่ให้ความสำคัญและความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม จนปัจจุบันการดำเนินกิจกรรมขององค์กรชุมชนได้มีคณะกรรมการแกนนำเข้าร่วมมากขึ้นและพร้อมที่จะทำด้วยความตั้งใจและในขณะเดียวกันก็มีภาคีจากภายนอกมากขึ้น จากเดิมมีแต่พอช. หน่วยงานเดียว ปัจจุบันนี้มีทั้ง ๓ กส. พช. เกษตร กศน. อำเภอ ผู้นำหมู่บ้าน พมจ. ชลประทานจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลให้การสนับสนุนมากขึ้นทั้งด้านบุคลากรงบประมาณและการประสานงาน

ปัญหาและการแก้ไขสิ่งที่ได้เรียนรู้

1. คน (แกนนำ) มีน้อยขาดทักษะความรู้ในการทำงาน ไม่สามารถพัฒนากลุ่มองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายของกลุ่มได้เท่าที่ควร
2. ชุมชนขาดจิตสำนึกในการออมโดยรวมชุมชนที่ขาดการออมและไม่มีวินัยทางการเงิน
3. การบริหารจัดการกลุ่มองค์กรการเงินไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

จากการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรการเงินฯ ให้เกิดการทำงานร่วมหลายฝ่าย และมีการ

พัฒนาแกนนำ โดยการศึกษาดูงานนอกพื้นที่ อบรมเสริมสร้างศักยภาพด้านการเงินและได้ร่วมถอดบทเรียนที่ผ่านมา โดยการสนับสนุนจากภาคีรวมหลายๆฝ่าย และสิ่งสำคัญได้มีองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกๆด้าน

สิ่งที่กลุ่ม/ชุมชนจะทำต่อ

1. พัฒนากลุ่มองค์กรการเงินในระดับหมู่บ้านให้เข้มแข็งแล้วยกระดับเป็นธนาคารหมู่บ้านและจัดทำแผนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมให้ธนาคารหมู่บ้านทำวิสาหกิจชุมชนของตนเองเพื่อนำผลกำไรส่วนหนึ่งไปสมทบกองทุนสวัสดิการ
2. จัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญ ตำบลเขาเขน
3. ประเมินความสำเร็จจากอดีตถึงปัจจุบันและหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ผู้ประสานงาน : นายเทพพิทักษ์ วงศ์ไชยภาคย์
141/1 ม.6 ต.เขาเขน อ.ปลายพระยา จ. กระบี่
โทร. 08 7276 2456